

**SECȚIA DE ȘTIINȚE
SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTE ȘI ARTE
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**SECTION OF SOCIALS,
ECONOMICS,
HUMANITIES SCIENCES
AND ARTS OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA**

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 27-21-07
Fax: +(373 22) 27-21-07
e-mail: sectia.sseua.asm@gmail.com

**AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE SOCIALE, ECONOMICE,
UMANISTICE ȘI ARTE**

asupra raportului proiectului instituțional (2024-2027)

010501 Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul aderării la Uniunea Europeană: abordări juridice, politologice și sociologice, dr. hab. SPRINCEAN Serghei,
Prioritatea Strategică IV. Provocări societale, Universitatea de Stat din Moldova,
pentru anul 2024, perfectat în baza audierii raportului din 28 februarie 2025

I) Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului:

Formularea scopului și obiectivelor generale a subprogramului sunt relativ centrate pe acoperirea exhaustivă a tematicii subprogramului de cercetare care include aspecte distincte (juridic, sociologic, politologic). Posibilitatea conjugării acestora într-un exercițiu unic, capabil să răspundă tuturor provocărilor actuale de securitate din aceste triple perspective se prezintă a fi cea mai mare dificultate cu care s-ar putea confrunta echipa de cercetare. La etapa dată se constată premise pozitive, capabile de a oferi un fundament sigur în vederea priorităților anunțate. Unele dintre rezultatele obținute seamănă a fi detașate de obiectivele asumate, totuși acest lucru nu poate fi un motiv de a considera că este o viziune dispersată și lipsită de relevanță, dat fiind faptul că proiectul se află la etapa 1 de realizare. Astfel menționăm că în linii mari se reușește ca prin rezultatele obținute să se acopere prioritățile etapei anuale în cadrul subprogramului.

II) Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații):

Activitățile de cercetare au fost diseminate prin metode diversificate utilizate de către echipa proiectului. Sunt indicate evenimente științifice organizate, în conformitate cu programul de realizare a subprogramului de cercetare, precum și unele evenimente suplimentare, doar că în unele dintre cazuri lipsesc datele exacte cu privire la data, locație, numărul de participanți la eveniment. De asemenea raportul include date relevante cu privire la publicațiile științifice colective și individuale (monografii, articole, lucrări metodice și didactice), ceea ce crește vizibilitatea cercetătorilor și a contribuțiilor aduse de către aceștia, analiza problemelor care răspund obiectivelor asumate. Echipa subprogramului a participat la multiple emisiuni TV și radio la care au fost, potrivit raportului diseminate rezultatele obținute. Unii dintre membrii echipei de cercetare nu se regăsesc cu publicații științifice în anul de referință.

III) Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute (brevete de invenție, alte forme de proprietate intelectuală, materializarea rezultatelor, perspective de implementare etc.):

Din perspectiva relevanței cercetărilor realizate, apreciem multitudinea de aspecte care se regăsesc menționate în conținutul raportului cu privire la impactul științific, social și economic a rezultatelor

obținute. Se remarcă participarea unor membri a echipei la realizarea rapoartelor și studiilor în parteneriat cu autorități, organizații a societății civile ș.a. Raportul indică unele inadvertente. Se face mențiunea prin care se anunță caracterul absolut inovativ la analizele comunităților online, ceea ce este un pic exagerat. Dat fiind faptul că începând cu perioada pandemiei, dar și până la, au fost lansate mai multe cercetări pe această dimensiune și au fost publicate articole și studii. Inclusiv sunt teze de doctorat care au fost susținute în Republica Moldova pe analiza comunităților online. În schimb se apreciază orientarea cercetătorilor spre consolidarea coeziunii sociale și creșterea rezilienței socio-statale în fața pericolelor, precum și tendința de identificare a măsurilor de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități.

IV) Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat:

Raportul face mențiune la contribuția adusă de către membrii echipei de cercetare la pregătirea cercetătorilor, fiind implicați în ghidarea activității de cercetare la doctorat și în exerciții de expertiză a tezelor. În același timp echipa de cercetare este una impunătoare (60 de persoane implicate, cu forme diferite de angajare, care nu au înregistrat nici o participare la evenimente științifice, precum și nici o publicație, ceea ce trezește nedumeriri. În calitate de membri de echipă sunt persoane de vârstă medie și tânără (conform raportului 17%). Ceea ce se recomandă, monitorizarea implicării în activități de cercetare a persoanelor de vârstă medie și a tinerilor, precum și prezentarea unor rezultate clare obținute de către aceștia.

Punctaj mediu acordat: 28

Concluzii, recomandări: Etapa 2024 a subprogramului relevă un exercițiu complex care ar realiza printr-o metodologie inter și pluridisciplinară exercițiul de fortificare a sistemului de securitate națională în contextul procesului de aderare a Republicii Moldova la UE. Se atestă unele deficiențe conceptual-metodologice de utilizare a termenilor și formulă extinsă în raport cu arealul de intervenție teoretică (științe politice, juridice și sociologice). Toate aceste perspective sunt importante în vederea determinării factorilor de impact asupra securității, dar destul de dificili în vederea realizării practice. Obiectivele etapei sunt foarte generale, și par a fi obiective a unui program mai ambițios și de durată, ori ele fiind raportate genericului proiectului, rămân a fi necesare și pentru etapele următoare. Activitățile planificate sunt prezentate în formule separate, în schimb cele realizate - în formulă generalizată. Fapt ce nu permite a analiza modul în care fiecare dimensiune se pliază pe obiective și se materializează în rezultate cuantificabile. Se recomandă o mai mare coeziune dintre membrii echipei de cercetare, precum și compatibilizarea metodologiei și a celor trei direcții distincte. Se face referință la impactul cercetării pe diverse planuri, dar în unele cazuri este neclar impactul menționat (p. 19), cum ar fi spre exemplu impactul pandemiei asupra accesului persoanelor la servicii medicale ș.a. aspecte de acest gen. Se apreciază faptul că echipa de cercetare are înregistrate articole, studii publicate și participări la evenimente științifice, dar se atestă mai multe cazuri a persoanelor încadrate în proiectul de cercetare care nu indică nici o publicație științifică, dar nici participare la evenimente științifice.

Se propune calificativul general: FOARTE BINE.

Raport aprobat

Conducătorul

Secției Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte a AȘM

mem. cor. Ion HADÂRCĂ

Secretar Științific al Secției Științe Sociale, Economice,
Umanistice și Arte a AȘM

dr. Natalia PROCOP